

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ З УРАХУВАННЯМ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

**Т.В. Шопенська
Л.С. Малахова**

В умовах переходу нашої країни до ринкової економіки, а також цілеспрямованого руху в напрямку інтеграції в міжнародну економіку, все більшої актуальності набуває дослідження залучення та використання іноземних інвестицій як одного з основних напрямків господарської діяльності суб'єктів ЗЕД.

Дослідженю цього питання присвячено роботи таких вчених, як Ковальчук О.В., Чечетов М., Захарін С.В., Гайдуцький А.П. та інші.

В залежності від свого відношення до глобалізації економічних процесів, окрім країни світу проводять таку національну економічну політику, яка відрізняється часткою торгівлі та іноземних інвестицій в ВВП. Так розвинуті країни з більш-менш стабільною економікою мають незначну частку іноземних інвестицій в ВВП. Для країн же, які знаходяться на етапі трансформації економіки, іноземні інвестиції виступають одним з головних чинників зростання економіки країни.

На сучасному етапі, в умовах трансформаційних процесів, економіка України має велику потребу в значних обсягах іноземного капіталу. Але залучення іноземних інвестицій в економіку України дуже незначні, і це при тому, що Україна має великий природний, людський та науково-технічний потенціал. Так за 15 років незалежності в Україну надійшло близько 10 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що є одним з найбільш низьких показників як в країнах Центральної й Східної Європи, так і в країнах СНД. Як бачимо ці показники дуже неадекватні економічному потенціалу України, його інвестиційній привабливості.

Для вирішення цього питання скористуємося світовим досвідом країн, що на початку трансформаційних процесів мали схожі з Україною стартові умови, а зараз досягли високих економічних результатів. При цьому особливо цікавим є порівняння України з Китаєм, який вийшов в лідери по залученню іноземних інвестицій,

маючи дуже несприятливе для іноземних інвесторів політичне та економічне минуле.

Таке зрушення в економіці Китаю переважно пояснюються тим, що вона розвивається дещо автономно своєю структурою в окремих великих мегаполісах. Унікальність економіки Китаю зумовлене ще й тим, що в порівнянні з більшістю країн світу, КНР має чисельні центри ділової активності. Так, для порівняння, у Китаї на сьогодні існує 166 міст з населенням понад 1 млн. чоловік, що мають усі необхідні умови для забезпечення економічного зростання. Місцеві органи влади на локальному рівні сьогодні активно залишають іноземні інвестиції задля прискорення економічного зростання в керованих ними провінціях (в Україні органи місцевої влади не наділені таким правом). Важливою передумовою прориву в інвестиційному розвитку Китаю є зміна ставлення влади КНР до інвесторів. Кар'єрні перспективи багатьох чиновників поставлені в залежності від їхньої спроможності заливати іноземні інвестиції. Вони допомагають іноземним компаніям розробити інвестиційні проекти або знайти необхідне місце для будівництва виробничих площ. На думку експертів, швидке зростання сукупної економічної могутності Китаю стало можливим завдяки політиці реформ та відкритості зовнішньому світу.

Виходячи з аналізу економічного розвитку України та світового досвіду можна відзначити, що на сьогодні, з метою активного застосування іноземних інвестицій в економіку нашої країни, необхідно:

- прискорити ринкову трансформацію економіки та поглиблення її сталого розвитку;
- не допускати надмірної концентрації капіталів у столиці, якомого рівномірно розподіляти їх між регіонами;
- треба наполегливіше розкривати інвестиційну привабливість СЕЗ та ТПР;
- приділити увагу питанню визначення іноземних інвестицій в аспекті пріоритетного критерію в оцінці економіки галузей та регіонів, діяльності їхніх керівників з менеджменту;
- на зміну протистоянню та ігноруванню інвесторів з боку чиновників забезпечити повну співпрацю між ними;
- створити імідж привабливої та перспективної країни.